

Utbildningsplan

Nämnden för lärarutbildning

Grundlärarprogrammet med inriktning mot arbete i fritidshem, 180 högskolepoäng

Primary Teacher Programme with a Specialisation in Extended School Teaching, 180 credits

Nivå

Grundnivå

Fastställande av utbildningsplan

Fastställd 2011-03-03

Senast reviderad 2014-02-06 av fakultetsstyrelsen inom Nämnden för lärarutbildning
Utbildningsplanen gäller från och med höstterminen 2014

Förkunskaper

Grundläggande behörighet samt Samhällskunskap A eller Samhällskunskap 1b / 1a1 +1a2.

Programbeskrivning

Programmet vänder sig till studerande som vill arbeta som grundlärare med inriktning mot verksamhet i fritidshem. Fritidshemmet är en frivillig del av undervisningsväsendet och utgör en del av grundskolans pedagogiska verksamhet före och efter skoltid för barn i åldrarna 6-12 år.

Den studerande ska genom teoretiska och verksamhetsförlagda studier utveckla de kunskaper, färdigheter och förhållningssätt som krävs för att förverkliga fritidshemmets mål och därutöver ger utbildningen behörighet att undervisa i praktisk-estetiska ämnena (det av studenten valda ämnet) i förskoleklass och i grundskolans årskurs 1-6. Vid studieort Växjö erbjuds en interkulturell fördjupning som syftar till att stärka den studerandes kunskaper och färdigheter med utgångspunkt i de sociala relationer som präglar ett mångkulturellt samhälle och en mångkulturell skola.

Programmet leder till en grundlärarexamen på grundnivå med inriktning mot arbete i fritidshem.

Mål

För att uppnå Grundlärarexamen med inriktning mot arbete i fritidshem gäller de allmänna målen i 1 kap. 8§ i Högskolelagen. Därutöver gäller de centralt fastställda nationellt målen för lärarexamen som anges i Högskoleförordningen (1993:100, Bilaga 2).

Examensbeskrivning

Grundlärarexamen ges med tre inriktningar: fritidshem, förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3 samt grundskolans årskurs 4-6.

Grundlärarexamen med inriktning mot fritidshem avläggs på grundnivå och uppnås efter att studenten fullgjort kursfordringar om 180 högskolepoäng.

För examen krävs att utbildningen omfattar följande områden: ämnes- och ämnesdidaktiska studier med relevans för undervisning i något av skolväsendets ämnen för vilket det finns en fastlagd kursplan, utbildningsvetenskaplig kärna om 60 högskolepoäng och verksamhetsförlagd utbildning om 30 högskolepoäng, förlagd inom relevant verksamhet och ämne.

För grundlärarexamen inriktad mot arbete i fritidshem ska ämnes- och ämnesdidaktiska studier omfatta 90 högskolepoäng, varav 60 högskolepoäng inom det fritidspedagogiska området och 30 högskolepoäng i ett eller två praktiska eller estetiska ämnen.

Studierna inom den utbildningsvetenskapliga kärnan ska anknyta till kommande yrkesutövning och omfatta följande:

- skolväsendets historia, organisation och villkor samt skolans värdegrund innefattande de grundläggande demokratiska värderingarna och de mänskliga rättigheterna,
- läroplansteori och didaktik,
- vetenskapsteori och forskningsmetodik,
- utveckling, lärande och specialpedagogik,
- sociala relationer, konflikthantering och ledarskap,
- bedömning och betygsättning, och
- utvärdering och utvecklingsarbete.

Mål

Centrala mål enligt Högskoleförordningen 1993:100, Bilaga 2.

För grundlärarexamen ska studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som grundlärare i den verksamhet som utbildningen avser. Studenten ska även visa kunskap och förmåga för annan undervisning för vilken examen enligt gällande föreskrifter kan ge behörighet.

Kunskap och förståelse

För grundlärarexamen med inriktning mot arbete i fritidshem ska studenten

- visa sådana kunskaper inom det fritidspedagogiska området och sådana ämneskunskaper, inbegripet kännedom om aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, som krävs för yrkesutövningen,
- visa sådana kunskaper i didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det fritidspedagogiska området och inom det eller de ämnen som undervisningen avser samt för yrkesutövningen i övrigt,
- visa kunskap om barns kommunikation och språkutveckling samt visa kännedom om grundläggande läs-, skriv- och matematikinläring,
- visa kunskap om praktiska och estetiska läroprocesser,
- visa kännedom om vetenskapsteori och kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder samt om relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och dess betydelse för yrkesutövningen, och
- visa kunskap om bedömning av elevers lärande och utveckling.

För grundlärarexamen ska studenten också

- visa sådan kunskap om barns utveckling, lärande, behov och förutsättningar som krävs för yrkesutövningen,
- visa kunskap om och förståelse för sociala relationer, konflikthantering och ledarskap, och
- visa kunskap om skolväsendets organisation, relevanta styrdokument, läroplansteori och olika pedagogisk-didaktiska perspektiv samt visa kännedom om skolväsendets historia.

Färdighet och förmåga

För grundlärarexamen med inriktning mot arbete i fritidshem ska studenten

- visa fördjupad förmåga att stimulera till lärande och utveckling genom att erbjuda barnen en meningsfull och innehållsrik fritid,
- visa förmåga att kritiskt och självständigt tillvarata, systematisera och reflektera över

egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat för att därigenom bidra till utvecklingen av yrkesverksamheten och kunskapsutvecklingen inom yrkesområdet, och

- visa förmåga att tillämpa sådan didaktik och ämnesdidaktik inklusive metodik som krävs för undervisning och lärande inom det fritidspedagogiska området och inom det eller de ämnen som utbildningen avser och för yrkesutövningen i övrigt.

För grundlärarexamen ska studenten också

- visa fördjupad förmåga att skapa förutsättningar för alla elever att lära och utvecklas,
- visa förmåga att ta tillvara elevers kunskaper och erfarenheter för att stimulera varje elevs lärande och utveckling,
- visa förmåga att självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i övrigt i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling,
- visa förmåga att identifiera och i samverkan med andra hantera specialpedagogiska behov,
- visa förmåga att observera, dokumentera, analysera och bedöma elevers lärande och utveckling i förhållande till verksamhetens mål och informera och samarbeta med elever och deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att kommunicera och förankra skolans värdegrund, inbegripet de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingarna,
- visa förmåga att förebygga och motverka diskriminering och annan kränkande behandling av elever,
- visa förmåga att beakta, kommunicera och förankra ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv i den pedagogiska verksamheten,
- visa kommunikativ förmåga i lyssnande, talande och skrivande till stöd för den pedagogiska verksamheten,
- visa förmåga att säkert och kritiskt använda digitala verktyg i den pedagogiska verksamheten och att beakta betydelsen av olika mediers och digitala miljöers roll för denna, och
- visa förmåga att i den pedagogiska verksamheten tillägna sig färdigheter som är värdefulla för yrkesutövningen.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För grundlärarexamen ska studenten

- visa självkännet och empatisk förmåga,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot elever och deras vårdnadshavare,
- visa förmåga att i det pedagogiska arbetet göra bedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna, i synnerhet barnets rättigheter enligt barnkonventionen, samt en hållbar utveckling, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och utveckla sin kompetens i det pedagogiska arbetet.

Självständigt arbete (examensarbete)

För grundlärarexamen med inriktning mot arbete i fritidshem ska studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng inom det fritidspedagogiska området.

Övrigt

Av examensbeviset ska det framgå vilken inriktning studenten har fullgjort och vilket eller vilka undervisningsämnen som examen omfattar.

För grundlärarexamen ska också de preciserade krav gälla som varje högskola själv bestämmer inom ramen för kraven i denna examensbeskrivning.

Innehåll och struktur

Programöversikt

Programmet omfattar 180 högskolepoäng (hp). 60 hp utgörs av studier i utbildningsvetenskaplig kärna (UVK). Ämnesstudierna består av 60 hp inom fritidspedagogiskt område, 30 hp inom praktiskt-estetiska ämnen samt 30 hp verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Inom det fritidspedagogiska området ingår ett självständigt arbete om 15 hp (examensarbete).

Den utbildningsvetenskapliga kärnan (UVK) består av centrala och generella kunskaper för lärare i fritidshem, totalt omfattande 60 hp.

Innehållet i UVK är indelat i fyra block: 1. Organisation, styrning och bedömning (OSB), bestående av tre delkurser à 7,5 hp, 2. Undervisning, lärande och utveckling (ULU), bestående av två delkurser à 7,5 hp, 3. Livsvillkor, sociala relationer och ledarskap (LSL), bestående av två delkurser à 7,5 hp samt 4. Vetenskapsteori och metod 7,5 hp. Vid studieort Växjö kan den studerande välja interkulturell fördjupning (VFU III och IV samt självständigt arbete).

Organiseringen av UVK i block säkerställer att innehållet koncentreras i fyra huvudområden samtidigt som en progression möjliggörs för såväl professionell som vetenskaplig utveckling för den studerande.

De sammanhängande programperspektiven avseende fritidspedagogens professionsutveckling, fokuseras främst i den verksamhetsförlagda utbildningen och vetenskaplig fördjupning i den utbildningsvetenskapliga kärnan och kurserna i det fritidspedagogiska området. Kunskap och färdigheter i digitala verktyg och olika mediers roll för den pedagogiska verksamheten integreras i såväl ämnesstudierna som i den utbildningsvetenskapliga kärnan.

Kurser i programmet

Programmet omfattar följande kurser. Kurserna kan ges i annan ordningsföljd.

Termin 1

UVK-kurs: OSB I - Perspektiv på läraruppdraget samt fritidshemmet och skolan i samhället, grundlärare inriktning fritidshem, 7,5 hp G1N

UVK-kurs: ULU I - Utveckling, lärande och kunskap, grundlärare, 7,5 hp G1N

Fritidshemmets didaktik I. Meningsfull fritid, 7,5 hp G1N

Kommunikation och språkutveckling för lärande i fritidshem, 7,5 hp G1N

Termin 2

UVK-kurs: OSB II - Didaktik och läroplansteori, grundlärare, inr. fritidshem 7,5 hp G1N

Grundläggande läs-, skriv- och matematikutveckling för lärande i fritidshem, 7,5 hp G1N

Verksamhetsförlagd utbildning i fritidshem, period I, 7,5 hp G1F

UVK-kurs: LSL I - Livsvillkor och sociala relationer, grundlärare, 7,5 hp G1N

Termin 3

Valbara praktiska eller estetiska kurser, 30 hp G1N

Termin 4

Verksamhetsförlagd utbildning i fritidshem, period II, 7,5 hp G1F

UVK-kurs: ULU II - Specialpedagogiska perspektiv, grundlärare, 7,5 hp G1F

UVK-kurs: LSL II - Ledarskap, profession och samverkan, grundlärare, 7,5 hp G1F

UVK-kurs: OSB III - Bedömning, betyg och kvalitetsarbete, grundlärare inriktning fritidshem, 7,5 hp G1F

Termin 5

Barns fria tid i fritidshem, 15 hp G1F

Verksamhetsförlagd utbildning i fritidshem, period III, 7,5 hp G1F

UVK-kurs: Forskningsprocess och vetenskapliga förhållningssätt, grundlärare inriktning fritidshem, 7,5 hp G1N

Termin 6

Fritidshemmets didaktik II. Utvidgat lärande, 7,5 hp G1F

Verksamhetsförlagd utbildning i fritidshem, period IV, 7,5 hp G1F

Självständigt arbete inom det fritidspedagogiska området, 15 hp G2E

Verksamhetsförlagd utbildning

Den verksamhetsförlagda utbildningen omfattar 30 hp, d.v.s. 20 veckor, och är uppdelad i fyra perioder och förlagd till för examen relevant pedagogisk verksamhet. Under utbildningen möter den studerande även verksamheten i form av fältstudier.

Under den verksamhetsförlagda utbildningen ska den studerande efter hand utveckla förståelse för och färdighet i olika moment i lärarprofessionen. Den studerande ska tillägna sig förmågan att reflektera över praktiska erfarenheter i relationen till de teoretiska studierna. Den studerande tränas självständigt och tillsammans med andra i att planera, genomföra, dokumentera, utvärdera och utveckla pedagogisk verksamhet och undervisning.

Mål och kriterier för den verksamhetsförlagda utbildningen relateras till ämnesstudierna och till den utbildningsvetenskapliga kärnan och anpassas till programmets examensmål.

För övrig information om verksamhetsförlagd utbildning hänvisas till kursplaner och övriga anvisningar.

Perspektiv i utbildningen

Professionsbas och professionell progression

Läroutbildningen har sin professionsbas i det läraryrke de studerande möter i ämnesstudierna, på sin verksamhetsförlagda utbildning och inom den utbildningsvetenskapliga kärnan. Det är genom växelverkan mellan dessa tre ämnesområden som den studerande skapar en kunskapsbas av olika erfarenheter som sammantaget lägger grunden till professionsutveckling. Den studerande utvecklar gradvis förståelse för läraryrkets olika dimensioner och samtidigt en praktisk färdighet i att planera, genomföra och utvärdera undervisning. Inom såväl ämnesstudier som studier i den utbildningsvetenskapliga kärnan och verksamhetsförlagd utbildning betonas den professionella progressionen i kursplanemål och examinationsuppgifter.

Lärare behöver kunskaper om faktorer som påverkar barns och ungas sociala och kulturella livsvillkor och förutsättningar för utbildning och lärande. Den studerande ska tillägna sig kunskap för att förstå elevers olika bakgrunder samt hur faktorer som etnicitet, genus, religion och socioekonomisk bakgrund påverkar barn och unga.

Läroprofessionen kräver kommunikativ förmåga. Alla grundlärarstudenter ska därför under sin utbildningstid utveckla hållbara kommunikativa språkliga färdigheter så att de kan kommunicera sina kunskaper i tal och skrift. De ska också tillgodogöra sig färdigheter i konkret användning av informations- och kommunikationsteknik i undervisningen, samt därutöver kunna bruka och värdera information från Internet. Den lärarstuderande ska därutöver kunna delta i praktiskt pedagogiskt utvecklingsarbete inom området.

Vetenskapligt förhållningssätt och progression

Utbildningen ger de studerande hög teoretisk kompetens med förankring i forskning och beprövad erfarenhet. Ett vetenskapligt förhållningssätt utvecklas kontinuerligt genom studiernas nära koppling till didaktisk vetenskap och medveten utveckling av studentens kritiska förhållningssätt, analysförmåga och förmåga att kommunicera sin kunskap

muntligt och skriftligt. Genom egna praktiska och teoretiska kunskaper och färdigheter samt genom att kunna tillgodogöra sig forskningsresultat förbereds den studerande att kunna bidra till utvecklingen inom yrkesområdet.

Hållbar utveckling

Hållbar utveckling ingår i lärarutbildningen som ett av de grundläggande värdegrundsperspektiven. I programmet betonas den studerandes kunskapsutveckling i hållbar utveckling utifrån ekologiska, ekonomiska och sociala perspektiv i ett globalt sammanhang.

Genus

Genusperspektivet i utbildningen innebär bland annat att de studerande ska kunna problematisera lärande och socialisation i ett livslångt perspektiv med hänsyn tagen till genus. De studerande ska utveckla färdigheter för att kunna värna jämställdhet i skolverksamheten.

Mångfald

I lärarens uppdrag ligger att stödja och utveckla alla elever i skolan. Utbildningen ska därför utveckla den studerandes förutsättningar att verka i en skola präglad av mångfald genom att erbjuda kunskaper om barns och elevers olika livsvillkor relaterat till mångfaldsaspekter såsom genus, klass, etnicitet, sexualitet och religiös tillhörighet. I grundlärarprogrammets samtliga inriktningar vid studieorterna Växjö och Kalmar introduceras studenterna särskilt i interkulturella frågor inom den utbildningsvetenskapliga kärnan. Vid studieort Växjö erbjuds även en fördjupning inom området.

Internationalisering

Lärare ska i sin utbildning förberedas för att verka i en mångkulturell skola utifrån ett internationellt perspektiv. I såväl ämnesstudier som studier inom den utbildningsvetenskapliga kärnan berörs frågor om etnicitet, interkulturalitet, demokrati och utbildning ur ett internationellt perspektiv.

I ”Handlingsplan för internationalisering gällande lärarutbildning och dess forskningsbas vid Linnéuniversitetet för år 2012-2015” beskrivs mål och åtgärder för internationaliseringsarbetet inom lärarutbildningen och dess forskningsbas vid Linnéuniversitetet.

Utlandsstudier

De studerande i lärarutbildningen uppmuntras till studier utomlands. Under examensarbetena och utbildningens verksamhetsförlagda delar finns möjligheter till utlandsstudier eller utlandspraktik. Övriga kurser kan, om de motsvarar de som ska läsas enligt strukturplanen ovan, ersättas med studier vid något utländskt lärosäte. Den studerande erbjuds ta del av det samlade utbudet av avtal med utländska lärosäten som finns inom Linnéuniversitetet. Utlandsstudier ska planeras i samråd med programadministrationen.

Kvalitetsutveckling

Nämnden för lärarutbildning har det övergripande ansvaret för kvaliteten i lärarutbildningarna. De studerandes deltagande i kvalitetsarbetet sker genom studeranderepresentation i Nämnden för lärarutbildning och i beredningsorgan, samt via kurs- och programvärderingar.

Kvalitetsarbetet sker systematiskt i syfte att säkra och utveckla utbildningens kvalitet i form av måluppfyllelse och progression, samt dess relevans för avnämare och relation till aktuell forskning. Kursvärderingar genomförs under utbildningens gång. Resultat av kurs- och programvärderingar återkopplas till studenter, involverade lärare och programråd, samt finns tillgängliga vid lärosätet.

Examen

Efter avklarade studier som motsvarar de fordringar som finns angivna i Högskoleförordningens examensordning samt i den lokala examensordningen för Linnéuniversitetet kan den studerande ansöka om examen. Den som fullföljt utbildningen kan erhålla följande examen:

Grundlärarexamen med inriktning mot arbete i fritidshem, 180 högskolepoäng.
Degree of Bachelor of Arts in Primary Education with a Specialisation in Extended School Teaching, 180 credits.

Examensbeviset är tvåspråkigt (svenska/engelska). Tillsammans med examensbeviset följer Diploma Supplement (engelska).

Övrigt

Förkunskapskrav inom programmet

Förkunskapskrav finns för kurser inom programmet, och preciseras i respektive kursplan. När i programmet sådana förekommer framgår av fördjupningsnivåerna under avsnittet *Kurser i programmet*.

Verksamhetsförlagd utbildning

Vid underkännande av kurs i verksamhetsförlagd utbildning har den studerande rätt till endast en ny prövning.

Resor till och från den verksamhetsförlagda utbildningen kan medföra extra kostnader för den studerande.